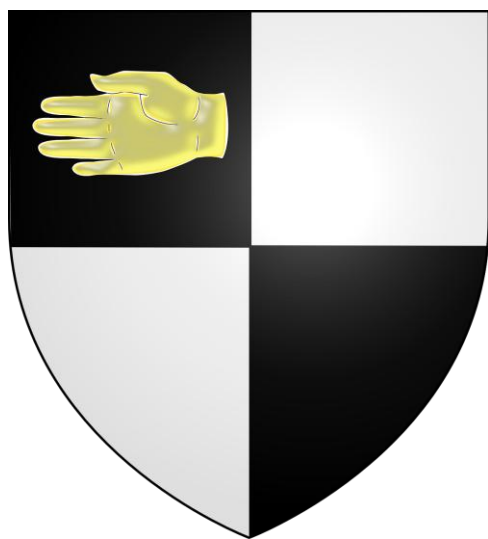


Rodokmen rodu Nývlt

z Libňatova a Havlovic

původem z Svatoňovic a Rтынě



A.D. MMXV



Tato genealogická rešerše obsahuje agnátní vývod (mužskou otcovskou linii) rodu Nývlt, od počátku sedmnáctého století do konce století devatenáctého, který má své počátky v Čechách na náchodském panství (majitelé Smiřičtí, později Piccolomini) ve vsích Rтынě a Svatoňovice.

Primárními zdroji byly ve výzkumu úpické farní matriky, dochované od roku 1652, a patrimoniální (vrchnostenské) archiválie panství Náchod, především urbáře a pozemkové (gruntovní) knihy Rтынě a Svatoňovic.

Převažujícím povoláním mužů v rodině bylo řemeslo kolářské.

V generacích IV a V se nepodařilo ve farnosti Úpice ani sousedním Červeném Kostelci nalézt svatbu rodičovských párů, u Martina Nývlt, koláře z Havlovic tedy není úplná jistota, že se jedná o stejného Martina, který se narodil roku 1750 v Úpici. Avšak vzhledem k tomu, že v obou farnostech v letech 1745-55 byl jediným narozeným toho jména, lze předpokládat jejich identitu. Stejná situace se opakuje i u jeho otce Františka, ten je roku 1710 jediným narozeným tohoto jména v Úpici. Jiří Nývlt, Františkov otec, byl pak ztotožněn s osobou zmíněnou v gruntovní knize Svatoňovic, se synem Martina Nývlt z Svatoňovic.

Martin Nývlt se v období 1630-1670 vyskytuje mezi držiteli gruntů ve Svatoňovicích třikrát. První je synem sedláka Jakuba, který převzal statek po svém zemřelém otci roku 1636, druhý je polesný písař, který v Svatoňovicích zakoupil roku 1643 statek od svého tchána a třetí Martin, jinak zvaný Čohorna, byl synem Jiřího Nývlt a hospodářem od roku 1668. Polesný Martin Nývlt je v rтынské gruntovní knize zcela jasně uveden jako syn rychtáře ze Rтынě Urbana a s největší pravděpodobností je přímým členem sledované agnátní linie.



Pokolení převzatá
(<http://farnost.rtyne.sweb.cz/>)



Gaspar van Niewelt (Kašpar Nybl) dle pověsti přišel z Hollandska v Nizozemí

zemř.: před 1560

manželka: Eliška

děti: Jíra, Petr, Václav, Markyta, AnnaMatouš *1550, Anna *1552, Jan *1554, Jakub *1556,
Václav *1558, Vavřinec *1560

Jíra Niewelt, rychtář v Maršově do 1562, ve Rtyni 1565-68

zemř.: asi 1568

manželka: Dorota

děti: Matouš *1550, Anna *1552, Jan *1554, Jakub *1556, Václav *1558, Vavřinec *1560

Pokolení doložená farními matrikami

(knihy narozených, knihy zesnulých a knihy manželství, dochované většinou od poloviny 17. stol.)
v kombinaci s pozemkovými knihami vsí Svatoňovice a Rtyně a urbáři panství Náchod
(od 1579)

I. Matouš Nývlt, rychtář ve Rtyni 1573-1604

nar.: asi 1550

zemř.: asi 1621

manželka: Anna Špačková

děti: Urban *1581, Anežka

II. Urban Nývlt, rychtář ve Rtni 1604-1625, hospodský na rychtě 1608-1656

nar.: asi 1581

zemř.: 1656

1. manželka: Magdalena
2. manželka: Mariana, znovu provdaná za Jakuba Antoše do Náchoda

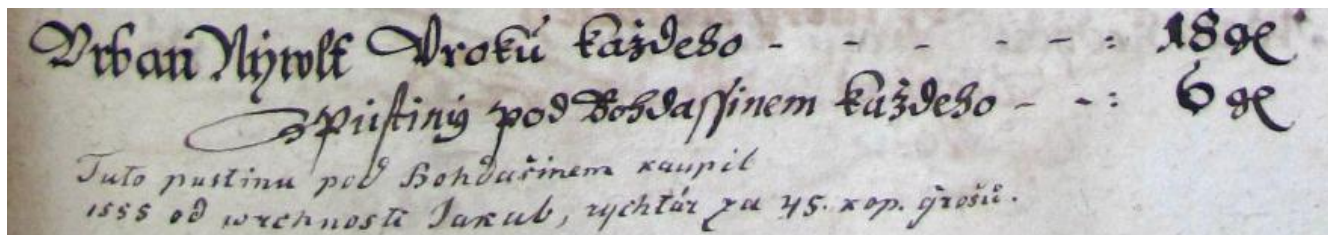
děti: Mariana, Martin *1621, Dorota, Mariana *1633, Anna, Kateřina, Jiří, Magdalena, Ludmila, Jakub, Václav *1631

1608 (VS Náchod, Kniha gruntovní Rtně, sign. 14669-1, f. 41), koupil Urban Nývlt statek aneb rychtu od Matouše Nývlt, otce svého za 400 kop miš. Přídavky: 4 koně, 6 krav, 8 jalovic, 40 ovcí, 2 husy, 1 houser, 20 slepic, 6 vozů, 2 pluhy, 2 hatě, 2 brány, 1 hever, 2 řetězy, 2 kladní sekery, 1 klín, 2 motyky, 3 vidle hnoje kydáky, 2 vidle sena podaváky, 2 lopaty, 3 kosy, 2 pily, 1 kotel, 1 kotlík, 1 hrnec měděný, 2 řezačky, 1 dize, 4 stoly, 3 židle, 5 štoků.



1617 (VS Náchod, Kniha gruntovní Rтынě, sign. 14669-1, f. 48r), převzal Urban Nývlt silně zadlužený statek Jana Blažka za sumu 200 kop míš. Po jeho smrti dne 23. července 1657 tento grunt ujal od dědiců jakýsi Václav Nývlt, kolář a od něj ho roku 1664 odkoupil Václav Nývlt rychetský, syn Urbanův.

1628 (VS Náchod, Urbář panství Náchod 1628, f. 52), mezi sedláky je zapsán Urban Nývlt, platil úrok 18 g, z pustiny pod Bohdašínem 6 g. Stejně tak i v soupise z roku 1640 (VS Náchod, Urbář panství Náchod 1640, f. 50).



Urban Nývlt Úrokú každého - - - - - : 18gr
Pustiny pod Bohdašínem každého - - : 6gr
Tuto pustinu pod Bohdašínem koupil
1555 od wchynosti Jakub, rychtář za 45. kop. gróšů.

V soupise poddaných dle víry z roku 1651 je Urban Nývlt, sedlák ze Rтынě 70 let stár, jeho manželce Marjáně je 39 let (str. 663).

V Berní rule z roku 1654 je Urban Nývlt ve Rтынí největším sedlákem s 93 korci polí a 5 potahy (str. 406).

III. Martin Nývlt, polesný písař panství úpického a sedlák v Svatoňovicích

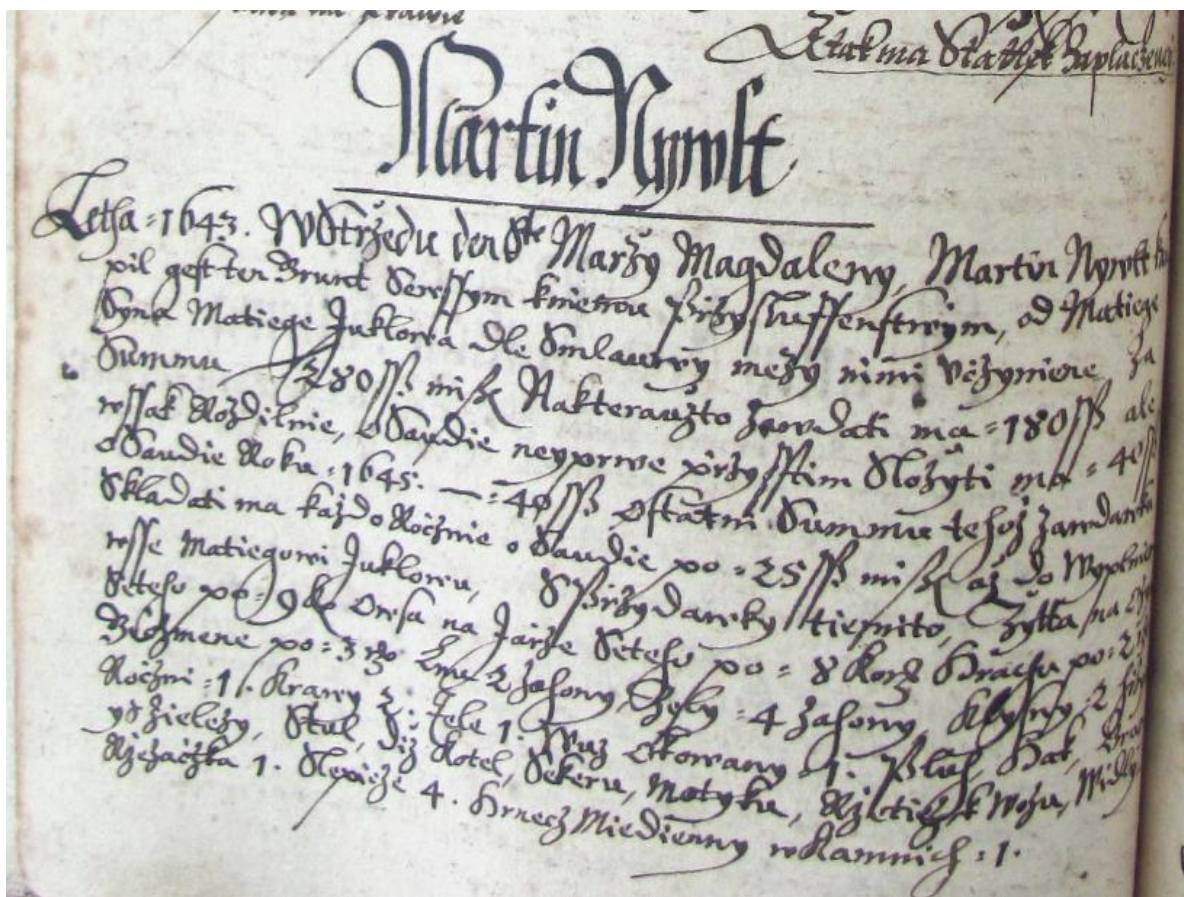
nar.: asi 1621

zemř.: asi 1679 (v gruntovní knize Svatoňovic uveden jako zemřelý, f. 175, úmrtní záznamy fary Úpice z let 1664-1692 chybějí)

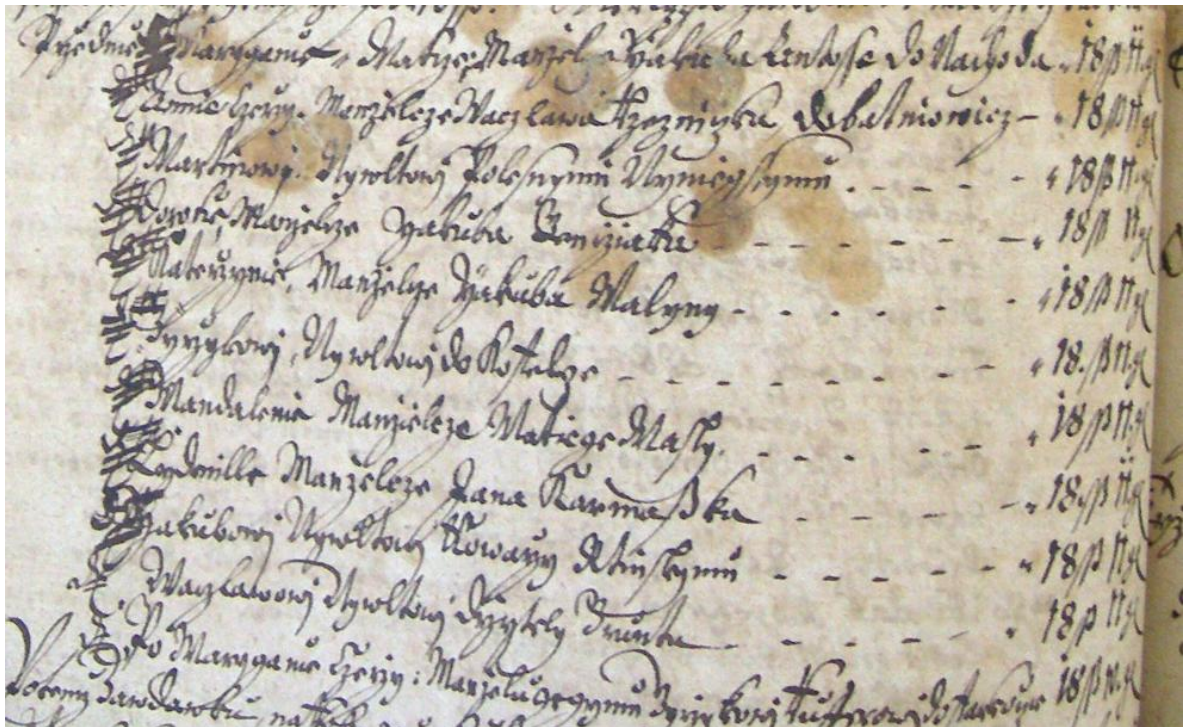
manželka: Dorota Juklová, dcera Matěje Jukla, řečeného Prorubský, narozena asi 1631, provdaná znovu 6. července 1689 za Matěje Pfeffera

děti: Jan, Dorota, Jakub, Martin, Matěj *1655, Anna, Jiří, Kateřina, Václav *1659 (všichni zmíněni v gruntovní knize Svatoňovic, f. 226-7)

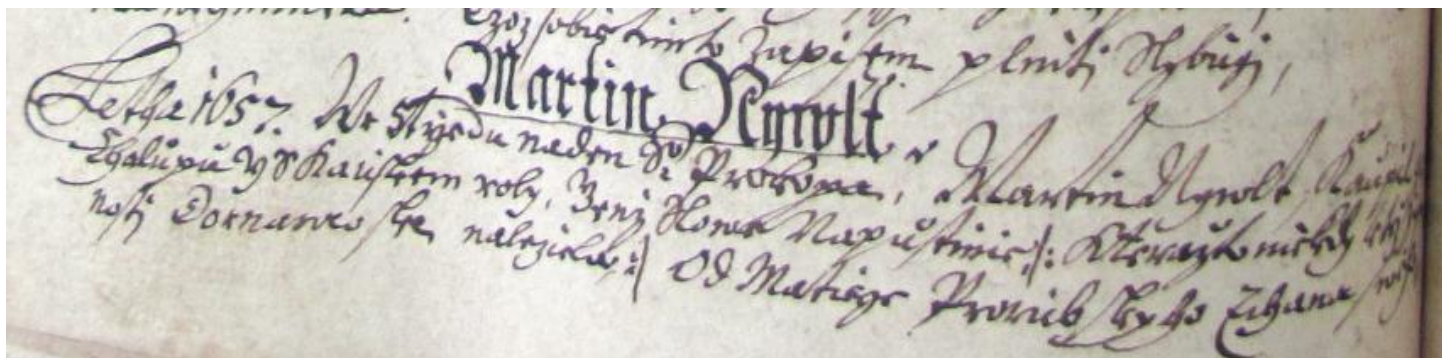
1643 (VS Náchod, Kniha gruntovní Svatoňovice, sign. 14669, f. 224), koupil Martin Nývlt grunt od svého tchána Matěje Jukla, později zvaného Prorubský za 280 kop míšenských grošů a plně ho splatil roku 1670. Tohoto hospodářství se roku 1689 ujal nejmladší syn Václav, který je koupil od matky Doroty za 300 kop míšenských.



1657 (VS Náchod, Kniha gruntovní Rtně, sign. 14669-1, f. 41r), 19. února po smrti Urbana Nývlta koupil rychtu jeho syn Václav, mezi vejruňky je zapsán bratr Martin Nývlt, *nynější polesný*.



1657 (VS Náchod, Kniha gruntovní Svatoňovice, sign. 14669, f. 257), koupil Martin Nývlt, kus pole a chalupu od svého tchána Matěje Prorubského (koupila je pak vdova po synu Jakobovi).



pozn. Na gruntovním listu jsou ve stejný den dva zápisy, první o koupi kusu pole od Jiříka Dorna Martinem Nývltem, polesným, druhý výše zmíněný prodej Matěje Prorubského. Lze se domnívat, že oba vklady nechal zapsat stejný člověk, tedy polesný Martin Nývlt.

Tento polesný písař Martin není však identický se svým o trochu starším současníkem svatoňovickým Martinem Nývltem, synem Jakuba Nývlta (VS Náchod, Kniha gruntovní Svatoňovice, sign. 14669-5, f. 173).

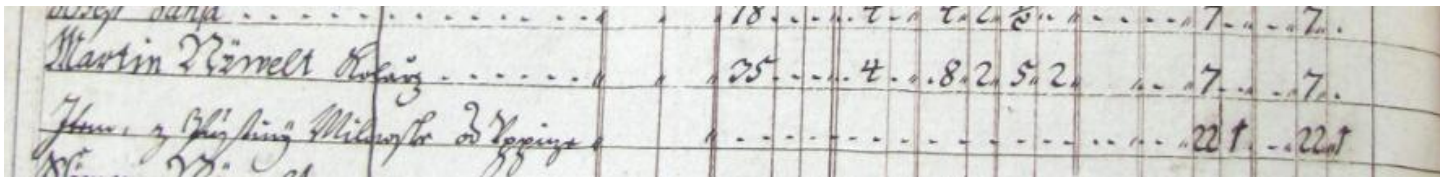
Starší Martin Nývlt se narodil asi 1615, roku 1636 (VS Náchod, Kniha gruntovní Svatoňovice, sign. 14669-5, f. 173) ujal statek po nebožtíkovi otci Jakobovi za 130 kop grošů míšenských, zemřel asi 1679. Děti: Václav (koupil otcovský grunt roku 1665, f. 174), Kateřina (věrně sloužila otci před jeho smrtí), Dorota, Maruša. Je také uveden v urbáři z roku 1643 (VS Náchod, Urbář panství Náchod, f.

71, platil úrok 3 g, z pustiny Václava Davidova z Úpice 2 g stejně jako roku 1628 jeho otec Jakub (VS Náchod, Urbář panství Náchod, f. 63).

V soupise poddaných dle víry z roku 1651 je v Svatoňovicích jen jeden Martin Nývlt, stáří 30 let, jehož manželce Dorotě je 20 roků (str. 668).

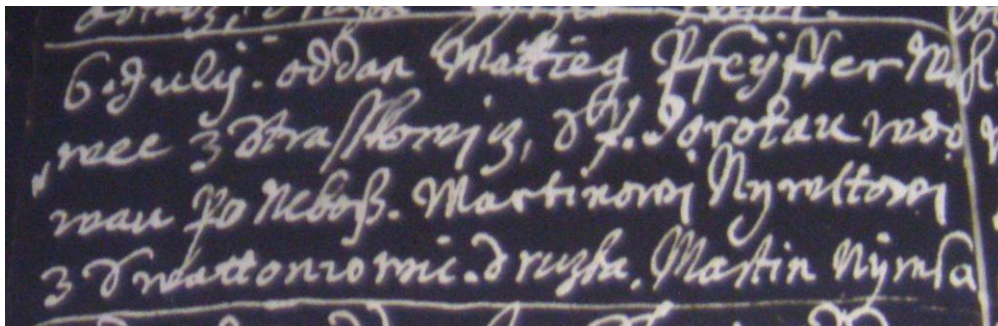
V Berní rule z roku 1654 je Martin Nývlt v Svatoňovicích počítán mezi sedláky s 35 korci polí a 1 potahem (str. 403).

(V Pamětní knize panství Náchod z roku 1739 je ve vsi Svatoňovice uveden Martin Nývlt, kolář, s 35 korci polí a pustinou milevskou u Úpice (f. 104), takže se jedná o stejné pozemky jako v berní rule).



matriční záznamy

2. svatba ovdovělé manželky: SOA Zámorsk, řk farnost Úpice, kniha 167-2, f. 237



datum	oddávající	místo	ženich a nevěsta	věk	svědci
6.7.1689	-	Úpice	Matěj Pfyffer, vdovec z Straškovic Dorota, vdova po nebožtíkovi Martinovi Nývltovi z Svatoňovic	- -	Martin Nymša

IV. Jiří Nývlt, sedlář v Úpici

nar.: před 1652 (v řk farnosti Úpice nenalezeno)

zemř.: 17. září 1714 v Úpici

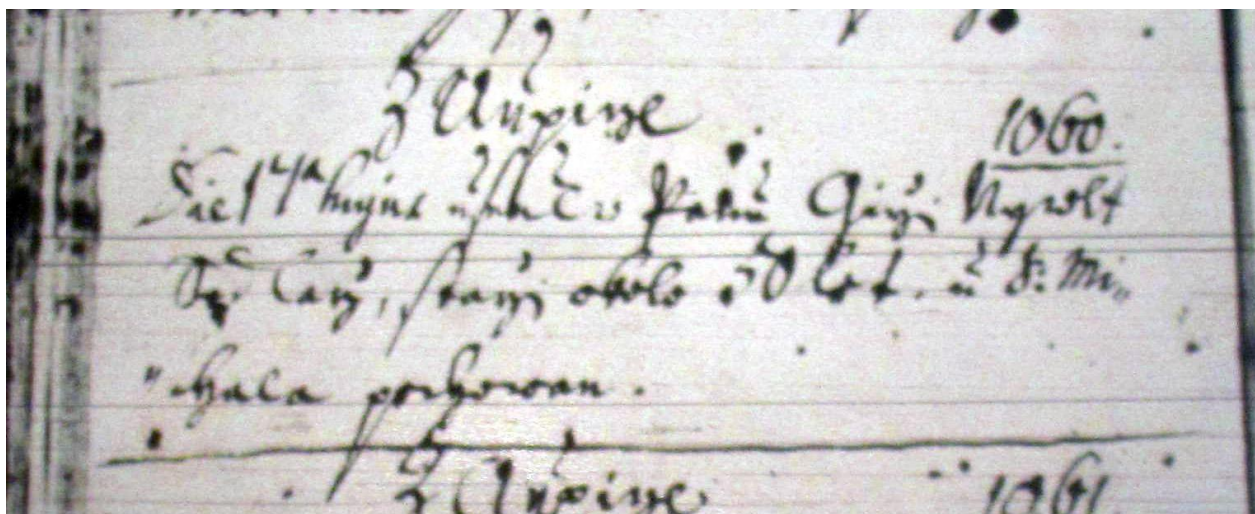
oddán: v řk farnosti Úpice nenalezeno

manželka: Ludmila

děti: Matěj *1692, František Karel *1694, Rozálie Uršula *1695, Josef Antonín *1698, Rozina Tereza *1700, Ludmila Klára *1702, Anna Marie *1706, Kateřina Marie *1708, František David *1710, Klára Marie *1714

matriční záznamy

úmrtí: SOA Zámorsk, řk farnost Úpice, kniha 167-30, f. 97



datum úmrtí/ pohřbu	číslo domu	zemřelý	náboženství	pohlaví	věk			příčina smrti	ohledal	pohřbil
					roky	měsíce	dny			
17.10.1714	Úpice	Jiří Nývlt, sedlář	katolické	mužské	okolo 50	-	-	-	-	u sv. Michala pochován

V. František David Nývlt, obyvatel z Úpice

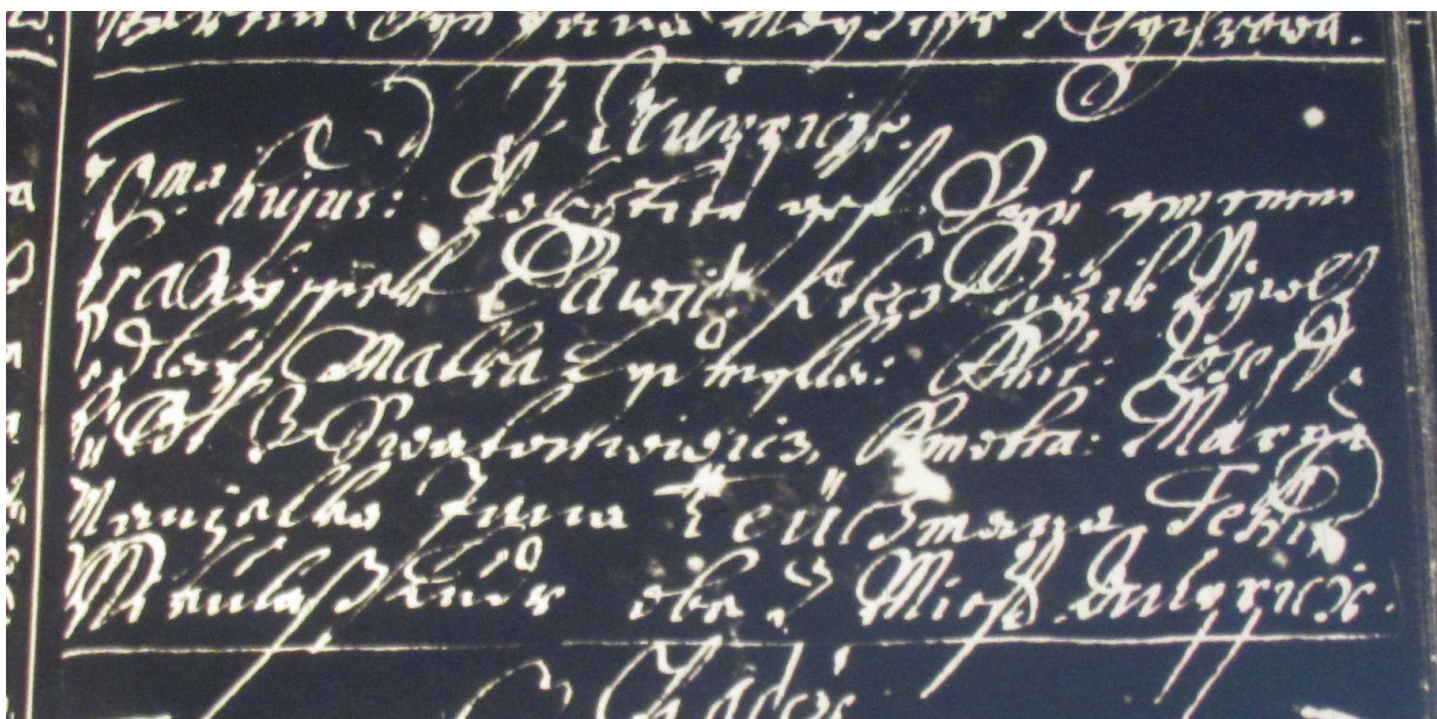
nar.: 19. října 1710 v Úpici
zemř.: 20. ledna 1763 v Úpici
oddán: v r.k. farnosti Úpice nenalezeno

manželka: Tereza

děti: Tereza *1749, Martin *1750, Jan *1753, Josef *1756, Řehoř *1758, František *1759
†1760

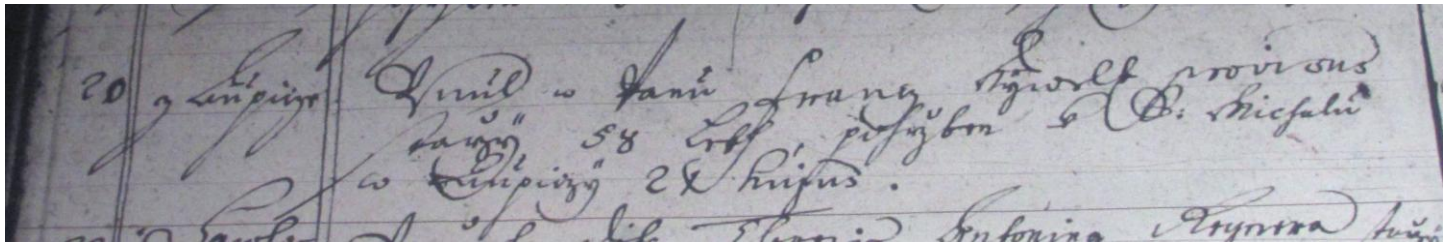
matriční záznamy

křest: SOA Zámorsk, r.k. farnost Úpice, kniha 167-3, f. 187



datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmotří a svědci
			mužské	katolické	manželský			
19.	Úpice	František David	mužské	katolické	manželský	Jiřík Nývlt, sedlář	Lydmila	Josef Guld z Svatoňovic
10.								Marie manželka Pana Teuchmanna Mikuláš Budr
1710	křtil -							oba z města Úpice

úmrťi: SOA Zámorsk, řk farnost Úpice, kniha 167-31, f. 121



datum úmrťi/ pohřbu	číslo domu	zemřelý	náboženství	pohlaví	věk			příčina smrti	ohledal	pohřbil
					roky	měsíce	dný			
20.1.1763	Úpice	Franz Nývelt	katolické	mužské	58	-	-	-	-	pohřben k sv. Michalu
21.1.1763										

VI. Martin Nývlt, kolář v Havlovicích č. 55

nar.: pravděpodobně 11. listopadu 1750 v Úpici

zemř.: 8. února 1817 v Havlovicích č. 55

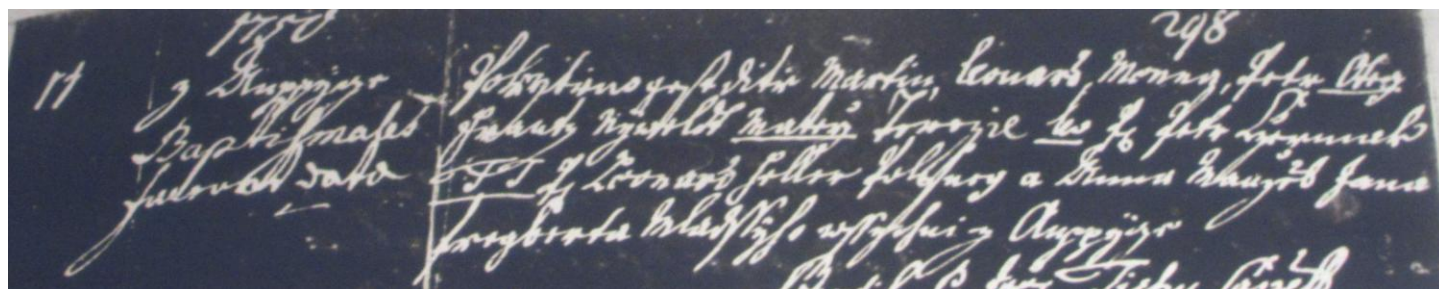
oddán: 8. února 1773 v Úpici

manželka: Anna Františka Řezníčková, dcera Martina Řezníčka z Batňovic, narozena 6. dubna 1751 v Havlovicích, zemřela 8. února 1801 v Havlovicích č. 55

děti: Jan *1777, Františka Veronika *1786, Josef Martin *1791, Antonín *1792 †1793, Kateřina *1793 †1796, Martin *1794 †1795

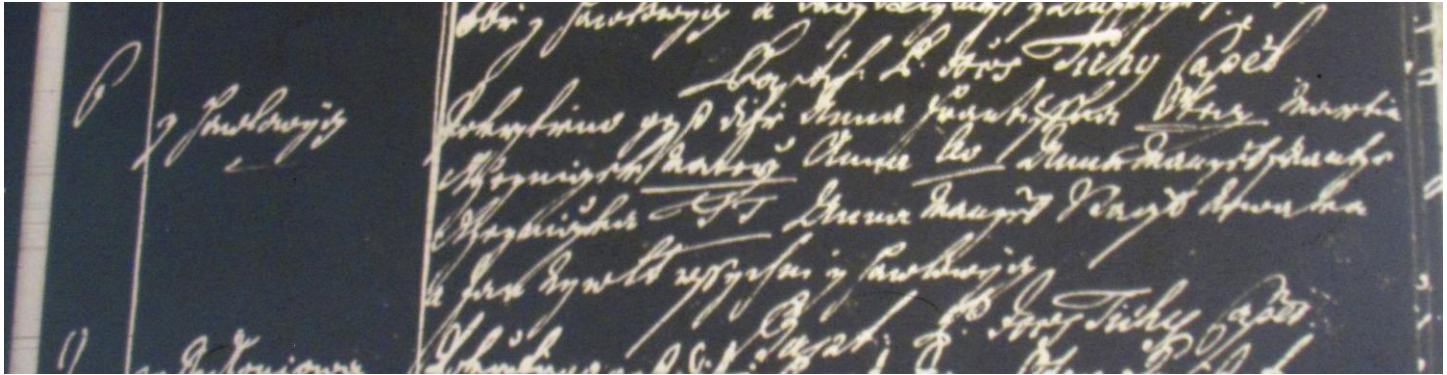
matriční záznamy

křest: SOA Zámorsk, řk farnost Úpice, kniha 167-5, f. 298



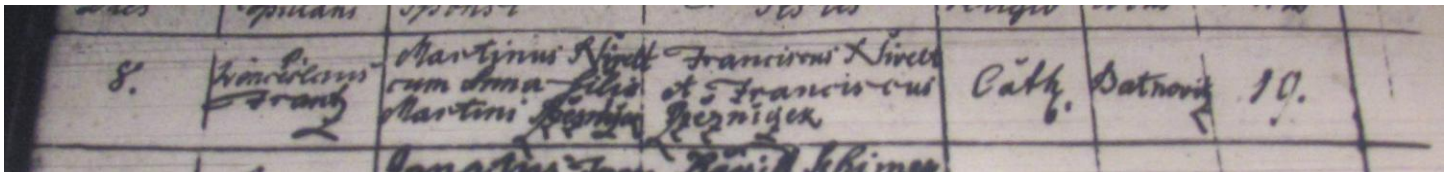
datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmotří a svědci
			mužské	katolické	manželský			
11.	Úpice	Martin Leonard Menea Petr	mužské	katolické	manželský	Frantz Nýweldt	Terezie	Petr Čermák
11.								Leonard Heller polesnej
1750								Anna manželka Jana Frejberta mladšího
		křtil Josef Tichý farář						všichni z Úpice

křest manželky: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-5, f. 301



datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmotří a svědci
			ženské	katolické	manželský			
6.	Havlovice	Anna Františka	ženské	katolické	manželský	Martin Řezníček	Anna	Anna manželka Frantze Řezníčka
4.								Anna manželka Václava Nováka
1751	křtil Josef Tichý farář							Jan Nývlt
								všichni z Havlovic

oddávky: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-26, f. 106



datum	oddávající	místo	ženich a nevěsta	věk	svědci
8.2.1773	Václav Frantz	Batňovice č. 19	Martin Nivelt Anna, dcera Martina Řezníčka	- -	František Nivelt František Řezníček

VII. Jan Nývlt, kolář v Havlovicích č. 55

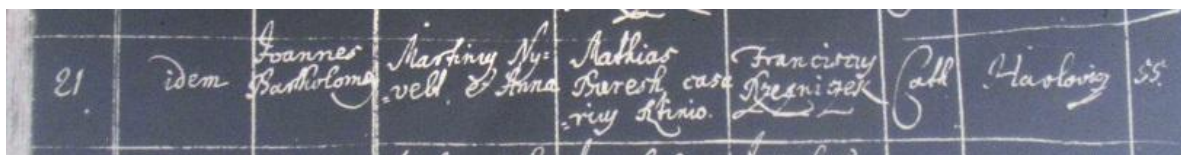
nar.: 21. srpna 1777 v Havlovicích
zemř.: 25. června 1829 v Havlovicích č. 55
oddán: 30. ledna 1799 v Úpici

manželka: Anna Havlová, dcera Václava Havla z Havlovic č. 79, narozena 20. července 1781 v Havlovicích

děti: Františka *†1800, František *†1802, Anna *1803, Antonín *†1805, Josef *1806, Františka *†1808, Kateřina *1810, Marie *†1813, Jan *1815, Tereza *†1818, František *†1821

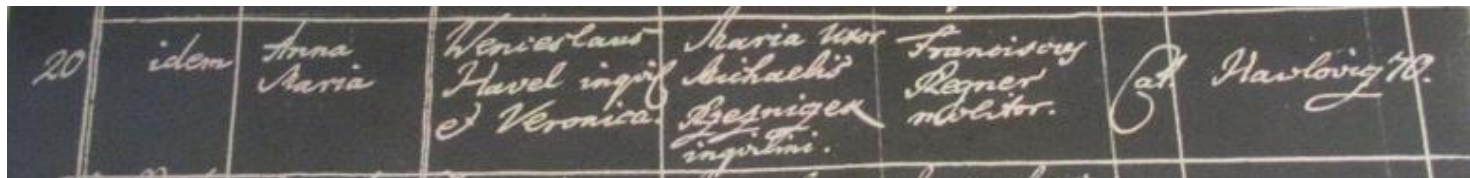
matriční záznamy

křest: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-6, f. 166



datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmotří a svědci
			mužské	katolické	manželský			
21. 8. 1777	Havlovice 55	Jan Bartoloměj	mužské	katolické	manželský	Martin Nyvelt	Anna	Matěj Bureš domkář z Rтынě František Řezníček
křtil -								

křest manželky: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-6, f. 190



datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmotří a svědci
			ženské	katolické	manželský			
20. 7. 1781	Havlovice 70	Anna Marie	ženské	katolické	manželský	Václav Havel	Veronika	Marie manželka Michala Rezníčka František Rejner mlynář
		křtil -						

oddávky: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-10, f. 11



datum	oddávající	místo	ženich a nevěsta	věk	svědci
30.1.1799	Vojtěch Pulec, kaplan	Havlovice č. 55	Jan, syn Martina Nywelta, koláře z Havlovice, panství Náchod Anna, dcera Václava Havla, chalupníka z Havlovice č. 79, panství náchodského	22 20	Jakub Souček rychtář Jan Hejna chalupník oba z Havlovice

VIII. Josef Nýwelt, chalupník a krejčí z Havlovic č. 39

nar.: 1. listopadu 1806 v Havlovicích č. 55

zemř.: 9. srpna 1868 v Havlovicích č. 39

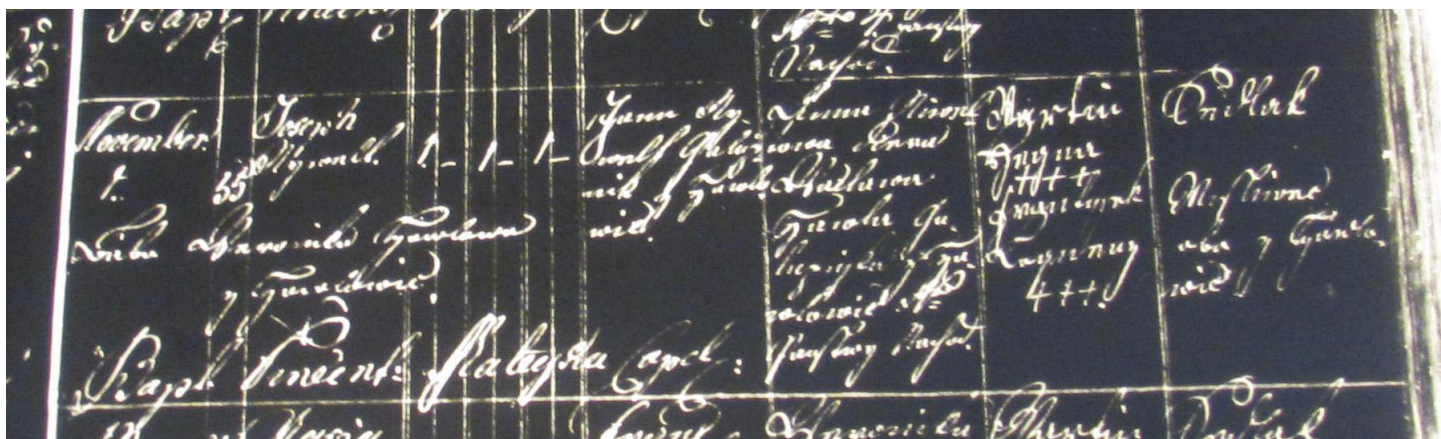
oddán: 5. listopadu 1828 v Úpici

manželka: Kateřina Řezníčková, dcera Jakuba Řezníčka, sedláka z Havlovic č. 27, narozena 30. prosince 1808 v Havlovicích, zemřela 19. ledna 1879 v Havlovicích č. 39

děti: František *†1829, Františka *1831, Josef *†1832, Jan *1835, Josef *1837, Antonín *1839, Vincenc *1841, František *1848, Václav *1851

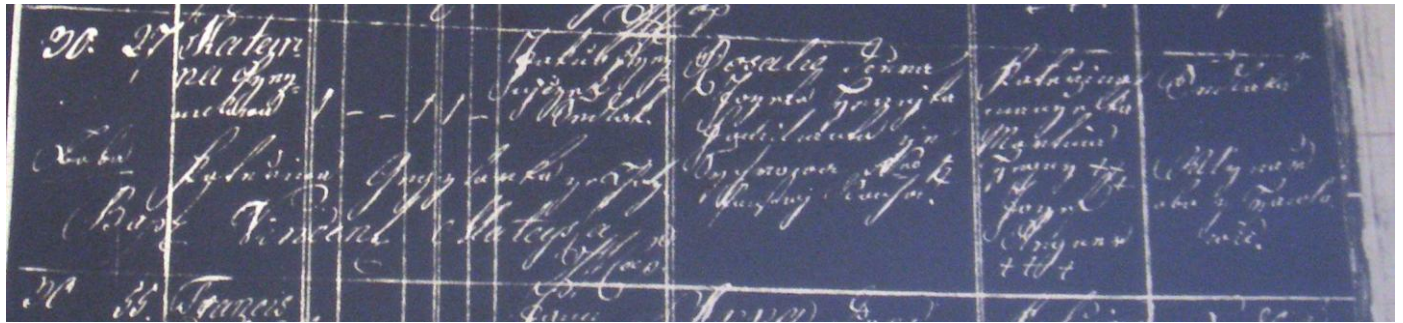
matriční záznamy

křest: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-10, f. 62



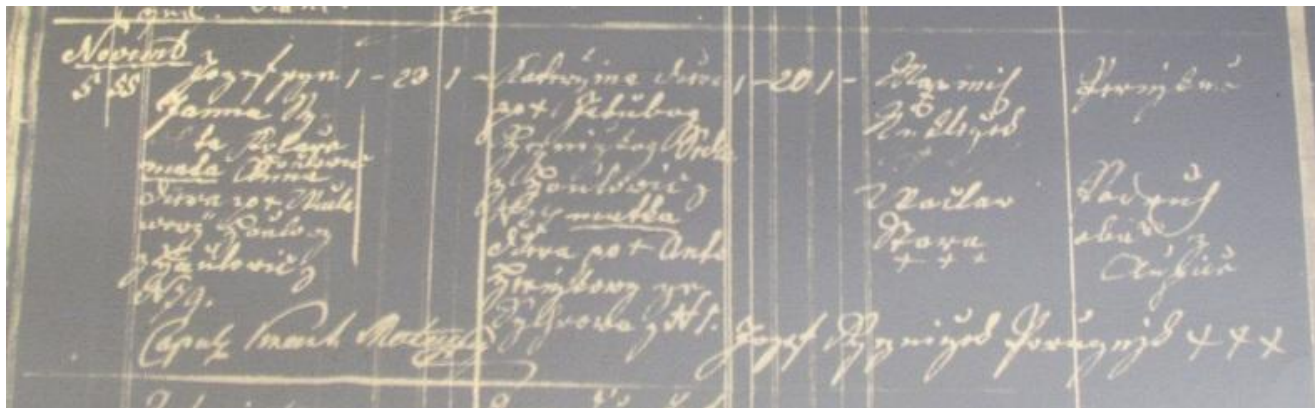
datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmotří a svědci
			mužské	katolické	manželský			
1. 11. 1806	Havlovice 55	Josef Nýwelt	mužské	katolické	manželský	Jan Nywelt, chalupník z Havlovic	Anna Niweltová, dcera Václava Havla, chalupníka z Havlovic	Martin Hejna sedlák František Hajnej myslivec oba z Havlovic
	křtil Vincent Matějka, kaplan							

křest manželky: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-10, f. 68



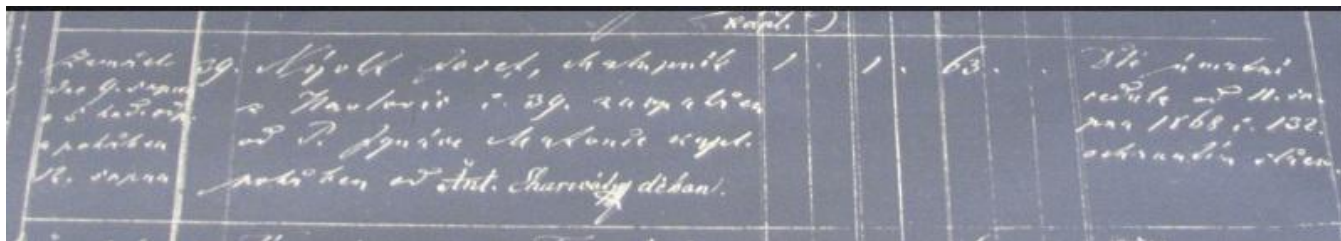
datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmoří a svědci
			ženské	katolické	manželský			
30. 12. 1808	Havlovice 27	Kateřina	ženské	katolické	manželský	Jakub Řezníček, sedlák	Rozálie, dcera Josefa Höringa, fámilianta ze Sychrova č. 17	Kateřina manželka Martina Hejny sedláka Josef Rejnar mlynář oba z Havlovic
	křtil – Vincent Matějka							

oddavky: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-10, f. O28



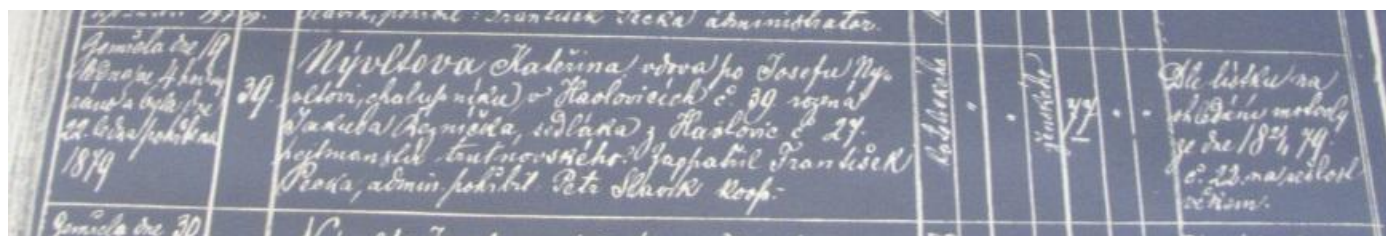
datum	oddávající	místo	ženich a nevěsta	věk	svědci
5.11.1828	Vincent Matějka	Havlovice č. 55	<p>Josef, syn Jana Nývlta, koláře z Havlovic, matka Anna, dcera po zemř. Václavu Havlovi z Havlovic č. 79</p> <p>Kateřina, dcera po zemř. Jakobovi Řezníčkovi, sedláku z Havlovic, matka dcera po zemř. Antonínu Herníkovi ze Sychrova č. 1</p>	<p>23</p> <p>20</p>	<p>Maxmilian Nyklíček perníkář</p> <p>Václav Stára podruh oba z Úpice</p>

úmrtí: SOA Zámorsk, řk farnost Úpice, kniha 167-4595, f.116



datum úmrtí/ pohřbu	číslo domu	zemřelý	náboženství	pohlaví	věk			příčina smrti	ohledal	pohřbil
					roky	měsíce	dny			
9.8.1868 v 5 odp.	Havlovice	Nývlt Josef, chalupník z Havlovic č. 39	katolické	mužské	63	-	-	ochrnutí střev	P. Ignác Mrkoň, kaplan	Antonín Charvát, děkan
12.8.1868	39									

úmrtí manželky: SOA Zámorsk, řk farnost Úpice, kniha 167-4595, f.150



IX. Antonín Nývlt, tkadlec a muzikant z Libňatova č. 125

nar.: 2. března 1839 v Havlovicích č. 39

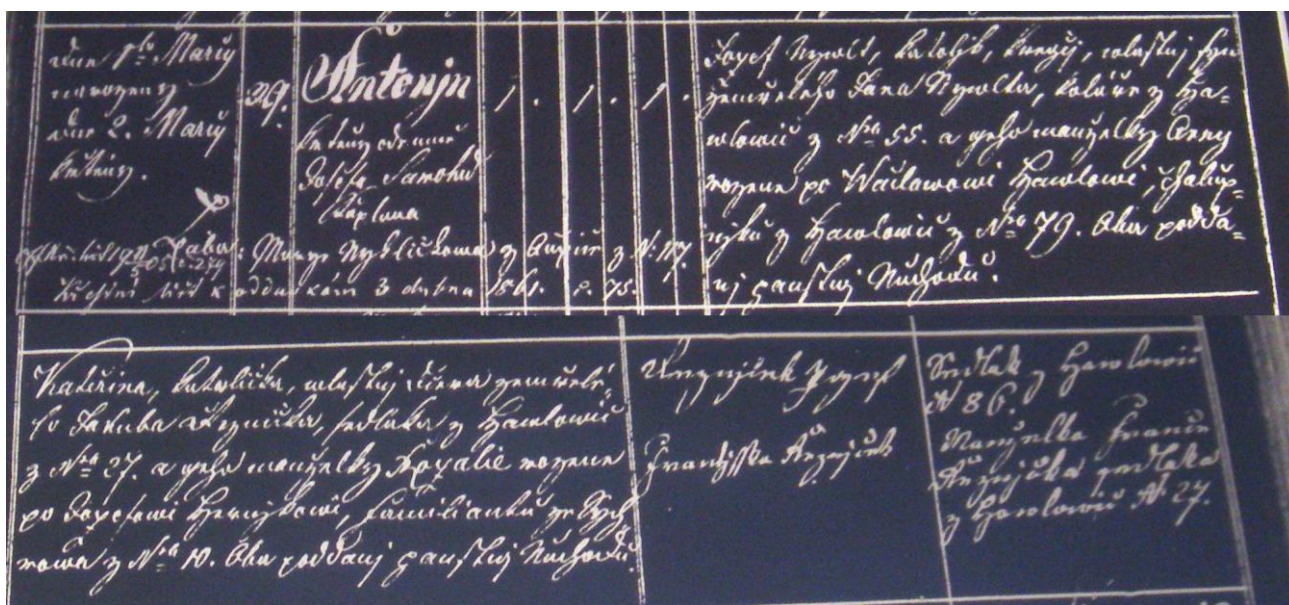
zemř.: po roce 1902 (matriční záznam je uložen na Matrice Obecního úřadu a je přístupný jen nejbližším příbuzným a přímým potomkům podle Zákona č. 301/2000 Sb.)

oddán: 16. října 1861 v Hoříčkách

manželka: Karolína Vlčková, dcera Petra Vlčka z Libňatova č. 125, narozena 20. srpna 1841 v Libňatově č. 77

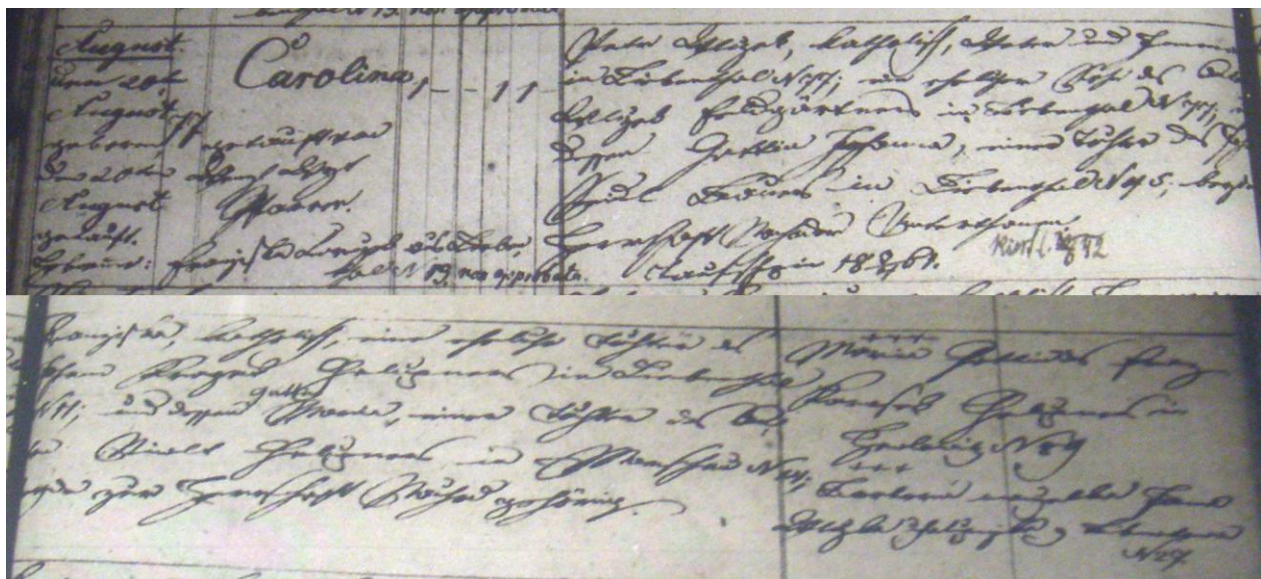
matriční záznamy

křest: SOA Zámorsk, řík farnost Úpice, kniha 167-11, f. 29



datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmotří a svědci
			mužské	katolické	manželský			
1. / 2.	Havlovice	Antonín				Josef Nývlt, krejčí, vlastní syn zemřelého Jana Nývlt, koláře z Havlovic č. 55 a jeho manželky Anny, rozené po Václavovi Havlovi, chalupníku z Havlovic č. 79	Kateřina, vlastní dcera zemřelého Jakuba Řezníčka, sedláka z Havlovic č. 27 a jeho manželky Rozálie, rozené po Josefovi Herníkovi, fámiliantu ze Sychrova č. 10	Řezníček Josef sedlák z Havlovic č. 86
3. 1839		křtil – Josef Samohud, kaplan bába – Marie Nyklíčková z Úpice č. 117						Františka Řezníčková manželka France Řezníčka sedláka z Havlovic č. 27

křest manželky: SOA Zámorsk, řík farnost Hořičky, kniha 48-9, f. 133



datum nar./ křtu	místo	jméno pokřtěného	pohlaví, vyznání, původ			otec	matka	kmotří a svědci
			ženské	katolické	manželský			
20.	Libňátov	Karolína	ženské	katolické	manželský	Petr Vlček, tkadlec a podruh v Libňátově č. 77, manželský syn Antonína Vlčka, zahradníka v Libňátově č. 77 a jeho manželky Johanný, dcery Josefa Seidla, sedláka z Libňátova č. 45	Františka, manželská dcera Jana Kroužka, chalupníka v Libňátově č. 11 a jeho manželky Marie, dcery Antonína Nývla, chalupníka v Maršově č. 14	Marie manželka France Karáska chalupníka v Havlovicích č. 9 Barbora manželka Jana Vlčka chalupníka z Libňátova
8.	77							
1841	křtil – Wenzl Wyt, farář							

X. Jan Nývlt

nar.: 11. ledna 1877 v Libňatově

manželka: Františka Jiránková, dcera Jana Jiráňka, narozena 3. dubna 1876 v Libňatově č. 85

matriční záznamy

křest manželky: SOA Zámorsk, řík farnost Hoříčky, kniha 48-7324, f. Libňatov 6



Rok 1877			
<p>Josef H. leana manželka Klára</p>	<p>13 Jan Křt. Křt. Josef Křt. Jan Křt. Jan</p>	<p>Katolicki manžel. manželka</p>	<p>Nijolt Antonin, katolick. chalupník, vlastou syn po ženit. Josefu Nijoltovi, chalupníku z Harlovic. 29. a matky jeho Kateriny, rozené po Jakubovi Kozmíkovi, rozené Křt. Jan. 27. Křt. man. dle: Nov. Město. katolick.</p>
<p>Karolina, katolick. manželka dceř po Lehu Vlčkovi, chalupníku z Libňatov i. 125 a manželce jeho Janice rozené po Janu Krájkovi, chalupníku z Libňatov. 11. Křt. man. (Nov. Město) Křt. man. katolick.</p>	<p>Anna Eglarová Libňatov i. 48</p>	<p>Jan Krájk rolník z Libňatov i. 62 Vilémína Vlčková manželka Janova Vlčková rozená z Libňatov i. 77</p>	

Slovník pojmů

Panství (velkostatek), vesnice a města patřící konkrétnímu vlastníku. Vlastníkem (**vrchností**) mohl být nějaký člověk, svobodné město, církev nebo král. Panství byla základní územní a správní jednotka, kterou mohl majitel svobodně prodat a záznamy se o tom vedly v knihách zvaných **zemské desky**

Držba půdy, část byla obhospodařovaná přímo vlastníkem (dominikál), zbytek byl rozdělený mezi poddanské grunty (rustikál), na kterých byli usazení sedláci a hospodařili na nich. Sedlák, který držel grunt, ho nevlastnil, měl pouze právo dědičného pronájmu. Sedláci se ještě rozdělovali na zakoupené (zaplatili vrchnosti) a nezakoupené (drželi grunt jen z libosti vlastníka). Převody zakoupených sedláků byly zapisovány v gruntovních knihách.

Robota, dominikální půdu obdělávala vrchnost prostřednictvím robotní práce a námezdních pracovníků. Každý držitel poddanského gruntu měl povinnost robotovat určitý počet dní v roce na dominikálu, buď sám nebo s potahem, mohl ale poslat čeledína nebo si někoho za sebe najmout.

Rychtář, fojt, zástupce vrchnosti v obci se soudní pravomocí. Mohl být dosazován vlastníkem, volen obcí nebo se funkce mohla dědit v rodině. Ručil za dodržování příkazů a vybírání daní, poplatků a úroků a za své služby měl podíl na vybraných pokutách a odvedených dávkách.

Podruh, nájemník v domě či na statku.

Dědictví, po smrti hospodáře přecházel majetek na vdovu, nebo na jedno z dětí, většinou nejmladšího syna. Ten musel své sourozence vyplatit prostřednictvím splátek, **vejruňků**, trvajících většinou mnoho let. Grunt se často předával nesplacený a dlužnou částku přebíral nový hospodář.

Sedlák, člověk osedlý a hospodařící na jednom lánu (asi 18 ha). Menší grunty se označovaly dělením lánu a setkáváme se proto s označením hospodářů jako polosedlák, čtrvtsedlák, půlník, čtvrtník.

Chalupník, držitel chalupy a pole rozlohou nepřesahující čtvrt lánu.

Zahradník, držitel domku a zahrady.

Domkář, držitel domku bez polností.

Nádeník, pracovník najímaný na příležitostné výdělky.

Svobodník, majitel svobodného statku, neměl poddanské závazky, mohl statek svobodně prodat, což se zapisovalo v zemských deskách, později ve svobodnických knihách. Protože nebyl poddaným žádné vrchnosti, ale podléhal přímo královské svrchovanosti, označoval se v pramenech také často jako královský svobodník.

Použité zdroje

- Matriky narozených, oddaných a zemřelých, římskokatolická fara Úpice
- Matriky narozených, oddaných a zemřelých, římskokatolická fara Hoříčky (prohlédnuty částečně i matriky Červeného Kostelce, České Skalice a Boušína)
- Fond VS Náchod, SOA Zámorsk, pozemkové knihy a urbáře
- Matušíková, Lenka, Kukánová, Zlatuše, Zahradníková, Magda, *Soupis poddaných podle víry z roku 1651. Hradecko-Bydžovsko*, sv. 1-4, Státní ústřední archiv, Praha 2000, ISBN 80-85475-63-4
- Berní rula, kraj Hradecký II, sv. 13

Zkratky

SOA – Státní oblastní archiv

VS - velkostatek

f. – folio

Vypracoval v květnu 2013 Mgr. František Fortin.

**Matouš
Nývt**
* asi 1550

**Urban
Nývt**
* asi 1581

**Martin
Nývt**
* asi 1621

**Dorota
Juklová**
* asi 1630

**Jiří
Nývt**
* asi 1650

Ludmila
* asi 1670

**Rodokmen
rodu
Nývt**

**František
Nývt**
* 19.10.1710

Tereza
* asi 1730

**Anna
Řezníčková**
* 6.4.1751

**Martin
Nývt**
* 11.11.1750

**Anna
Havlová**
* 20.7.1781

**Jan
Nývt**
* 21.8.1777

**Kateřina
Řezníčková**
* 30.12.1808

**Josef
Nývt**
* 1.11.1806

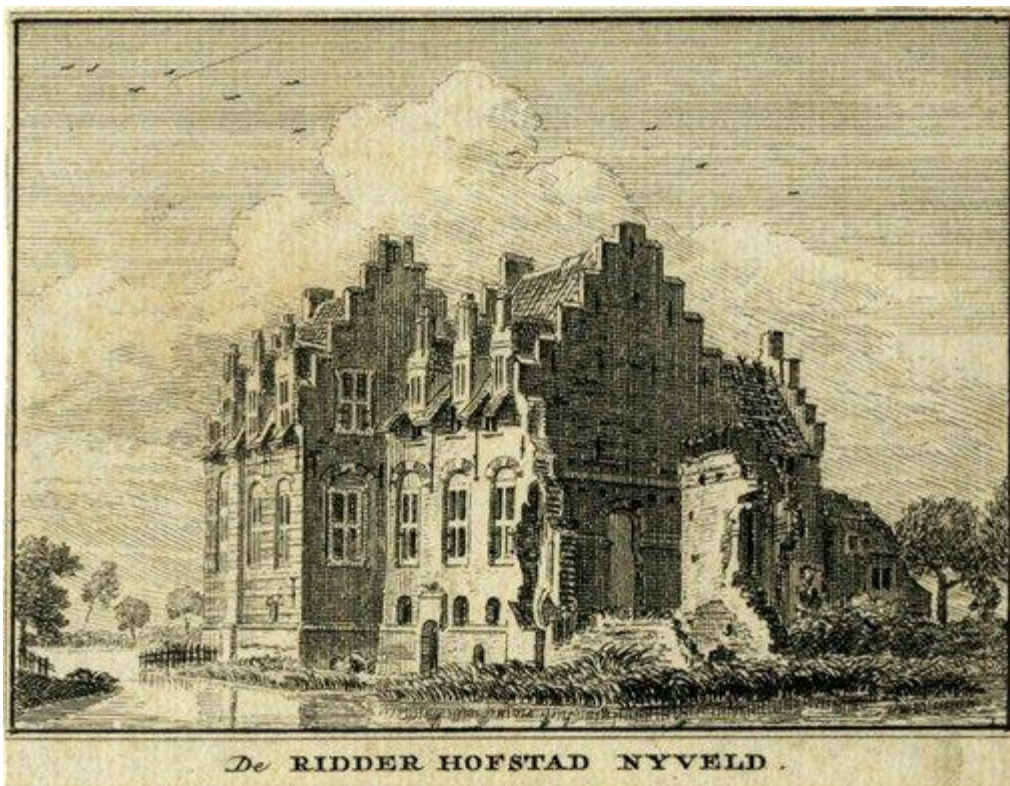
**Karolína
Vlčková**
* 1841

**Antonín
Nývt**
* 1.3.1839

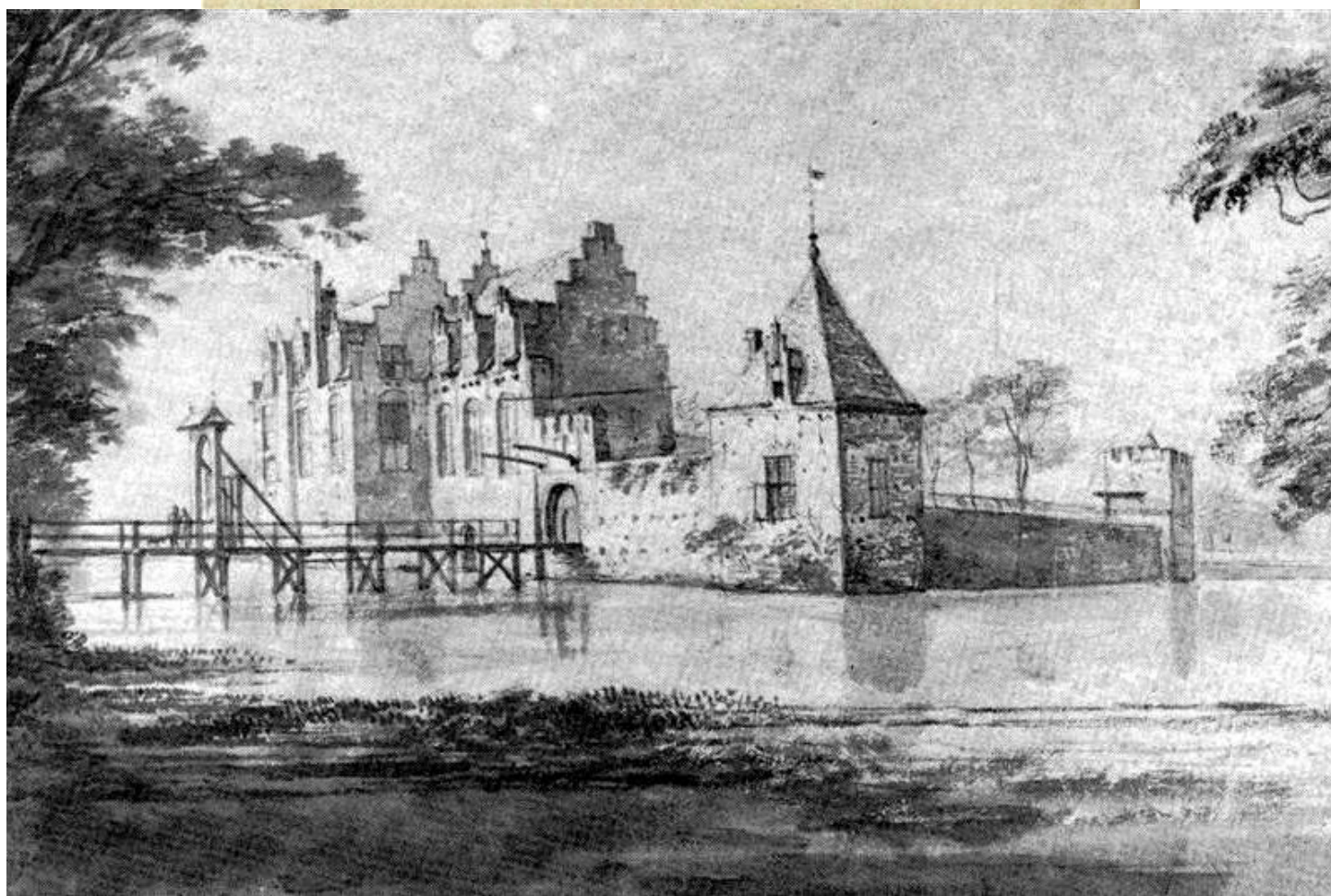
**Františka
Jiránková**
* 3.4.1876

**Jan
Nývt**
* 11.1.1877

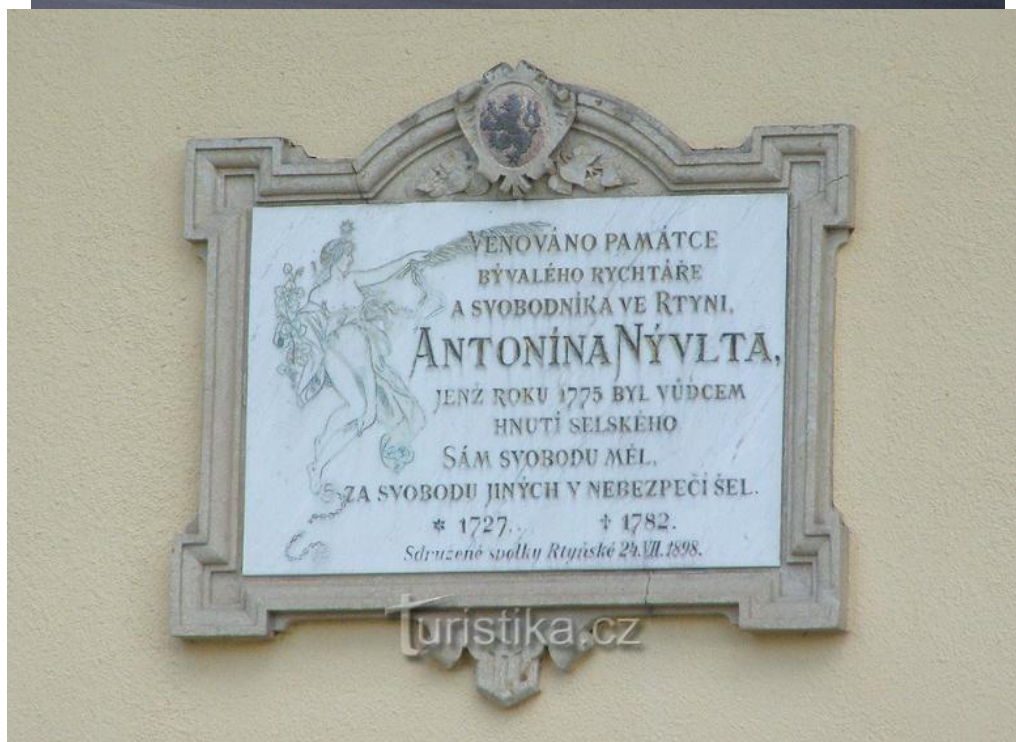
**Marie Anna
Nývtová**
* 3.12.1905



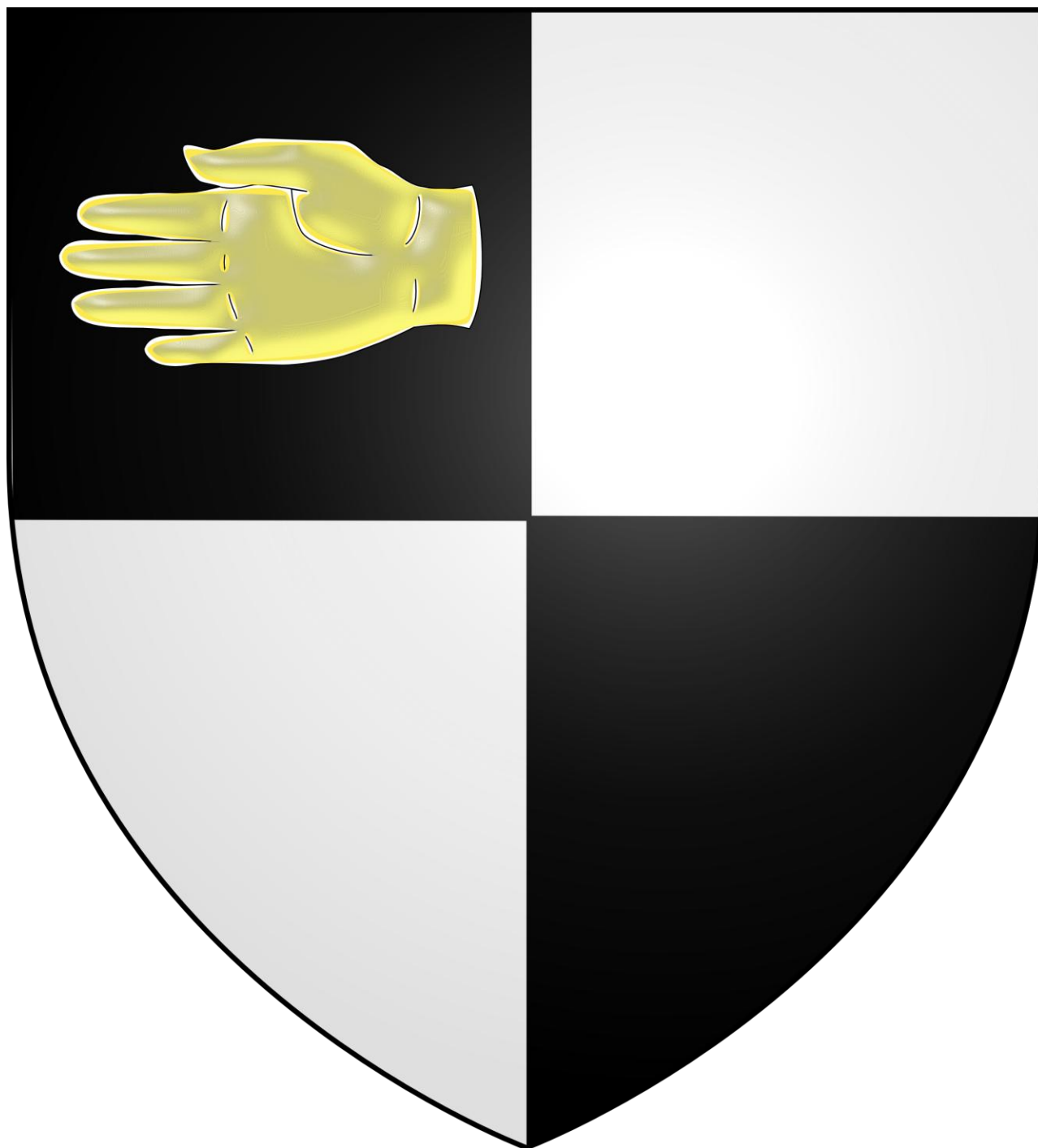
De RIDDER HOFSTAD NYVELD .



Rytířský hrad Nyeveld v Holandsku, hrad patřil však jinému rodu



Rychta a tabulka na Rychtě v Rtyni v Podkrkonoší



Erb Rodu Van Niewelt, který má být příbuzný našemu rodu Nývlt



Výsadní listina Jiříka z Poděbrad rtyňskému rychtáři Janu Vaninovi z roku 1456 (v původním znění)

My Girzik z Kunstatu pan na Podiebradech v ty casy Sprawcie a Hoffmistr Kralowstwie Czeskeho znamo czinie timto listem wssem lidem nynieyssim y buducym kterak przissel przednas Jan Wanina Rychtarz ze wsy Hrtiny zbozie a panstwie nasseho wismburskeho zprawugie nas kterak ta Rychta w Hrtinie odstaradawna byla gest wysazena a swobodami a prawy panuow z Wismburka obdarzena aze listowe kterziž nato byli zdielani ztraceni gsu po nanas abychom listem nassim probuducy pewnost swobod a praw k tee Rychtie przislusseti mieli pogistiti a potwrditi raczili. Protoz my gsuce diediczny pan tohoto zbozie wismburského waziwsse prosbu a žadost gehu y to take kterak iakoz nas zpravil bezelstnie ti listowe ztraceni gsu nechtiece gehu wtee prosbie a zadosti oslyseti takowymi prawy swrchupsanego Rychtarze Diedicie y buducu gehu kterzizby tu Rychtu swrchupsanu we Hrtinie drzieli gsme atiemto listem obdarzime milostiwie chtiece tomu aby ta obdarowanie nasse wtomto listu nizepsana wieczne trwala od nas Diediczuow y buduczych nassich drzana a zachowana byla Rychtarzi swrchupsanemu Diediczom y buduczym gehu nicz neprzicziniegicz ani umenssugiez budte ti listowe potraccenii nalezeni neb nebudte

než iak se toto pisse. Nayprwe dalisme gemu y buduczym gehu ktee Rychtie puoldruheho lanu Role k swobodsecey bezewssech poplatkuow aby drziel tyz Rychtarz y buduczny gehu. Take tyz Rychtarz a buduczny gehu magy mieti wtez wsy zarozneho sewsseho dobytku kromie letossnieho popeniezy item Stawneho Cztырzi penieze Hemneho piet grossuow spomoczneho jeden halerz a odewzdanego geden peniez brati ma. Take kdzby sud weliky byl takz kto wte wsy sedi Rychtarzi temuz dati ma kazdy geden halerz a Rychtarz po Sudu ma dati purgrabi nassemu s Nachoda neb kohozby on odsebe poslal a konsseluom slussnie swacziti. Take Rychtarz tee wsy suditi nema leczby niekto od nas na Sudu byl item kdzby sie kterzy swadili muoz ty lidi smirziti wssak prwotnie ty swady wznesti ma na Urzednika nasseho na Nachodie akdyz lidee zadaliby s wiadomim Urzednika nasseho gizpsanego asgeho woly muoze ty lidi smirziti. Item zwini odsuzenych Conssely tez wsy Rychtarz ma mieti trziti halerz. Item komuzby Rychtarz w swadie wzal kteru brań tu magy odnyeho wyplatiti wgrossi. Item tez wsy Rychtarz ma piwo sobie doma warziti trzikrat do roka kdzby sie gemu libilo bez przekazky beze lsti. Item na Swateho Jana Krztitele a na poswiecenie muoz sobie piwo westi odkudz se gemu libi tez bezprzekazky. Take tyz Rychtarz kromie trzikrat piwa doma warzenie a dwogiego w Rocze piwa wezenie odkudzby sie gemu libilo to gest na Swateho Jana a na poswiecenie nema odginud piwa brati nezli z Upicze a konsseluom tez wsy y ginim mieru upiczku ma dati sprawedliwu. Take Rychtarz ma byka obecniho chowati s toho samadruheho sspu sypati nema a jestlizeby komu w obili wssel ma jego bezsskody wyhnati iakoby gehu vlastni byl. Take kance a berana ma chowati astoho obeho samatrzetiho nema sspu sypati kdzby to chowal pro obecny potrzebu. Item Rychtarz nema od zadneho na sbozy suzen byti nez ma przednami Panem swym neb Urzednikiem nassim na Nachode stati a tomu ktozby gemu zgeho winn dal praw byti. Nadepsanemu take Rychtarzi a Diediczuom y buduczym gehu odpusstieme aby mohl neb mohli tu Rychtu nahorzepsanu w Hrtinie prodati zastawiti neb smieniti wtemz prawie iakoz sie swrchu wypisugie bezprzekazky nassie Diediczum y buducznych nassich czlowieku gesstoby sie nam hodil. Toho wsseho czos sie wtomto listu pisse napotwrzenie a prolepssi gistotu peczet nassi vlastny s nassim wiadomim kazalime przywiesyti ktomuto listu genz gest dan a psan leta od narozenye Syna Bozieho Tisyciehcztырzstehopadesatehossesteho we cztwrtek den Swateho Martina.



LIST PETRA, VÉVODY KURONSKÉHO A ZAHÁŇSKÉHO, POTVRZUJÍCÍ VÝSADY

My Petr, vévoda kuronský a semigalský v Livonii, jakož i zaháňský ve Slezsku, svobodný pán z Horního Wartenbergu, Wralinu a Goschiitzu ve Slezsku, pán na panství Rotenburg, Battnitz a Nettkov v Dolním Wartenbergu, Náchoda, statků Studnice a Řešetová Lhota v Čechách, rytíř Řádu sv. Ondřeje, též čemého orla:

neznáme žádný nádhernější druh ctnosti než spravedlivě odměňovat zasloužilé poddané, kteří se nad všechny ostatní obzvláště vyznamenali v plnění věrných poctivě míněných služeb: S tímto šlechtným záměrem jednali naši slavní předkové a majitelé panství Náchod, stejně jako Jiří z Kunštátu, pán na Poděbradech, toho času kancléř a hofmistr Království českého, už v roce 1456 přijal milostivě selský statek zvaný Rychta, který se

nalézá ve vsi Rтынě, a majitele jmenovaného selského statku Rychta laskavě obdařil všemi svobodami na věčné časy, jak to dosvědčuje výsadní list, který máme v rukou a který zní takto:

My, Jiří z Kunštátu, pán poděbradský, toho času správce a hofmistr Království českého, dáváme tímto listem na vědomí všem lidem nynějším i potomkům, jak před nás předstoupil Jan Vanina, rychtář ze vsi Rтынě, našeho majetku a panství vizmburského, a seznámil nás s tím, jak ta rychta ve Rтынi byla zřízena odstarodávna a obdařena svobodami a právy pánů z Vizmburka, že však listiny, které o tom byly vyhotoveny, byly ztraceny. I žádal nás, abychom ráčili svým listem zajistit a potvrdit pro potomstvo pevnost svobod a výsad, které by měly k té rychtě náležet.

Proto my, dědičná vrchnost toho vizmburského panství, po uvážení jeho prosby a žádosti a také toho, kterak ty listy byly ztraceny, jak nám upřímně oznámil, protože ho nechceme v té prosbě a žádosti oslyšet - darovali jsme a tímto listem milostivě darujeme výše jmenovanému rychtáři, jeho dědicům a potomkům, kteří by tu dříve uvedenou rychtu ve Rтынi vlastnili, taková práva, jak se zde píše, neboť chceme, aby ty naše dary, v tomto listu níže popsané, trvaly věčně, aby byly námi, našimi dědici i potomky dodržovány a zachovány shora psanému rychtáři, jeho dědicům i potomkům, aniž bude něco přidáno nebo ubráno, ať už se ty ztracené listiny naleznou nebo ne:

Především jsme dali jemu i jeho potomstvu k té rychtě půldruhého lánu pole k svobodnému statku beze všech poplatků. aby (je) vlastnil týž rychtář i jeho potomstvo. Tentýž rychtář a jeho potomci mají také v téže vsi obdržet za každý kus dobytka kromě letošního po jednom penízi zárožného.

Rovněž má bráti čtyři peníze stavného, pět grošů jemného, jeden halěr pomocného a jeden peníz odevzdaného. Také kdyby se konal velký soud, tedy každý, kdo v té vsi přebývá, má dáti témuž rychtáři jeden halěr, a

rychtář má dát po soudu našemu purkrabímu z Náchoda nebo tomu, koho by za sebe poslal, a konšelům náležitou svačinu.

Také nemá rychtář té vsi soudit, ledaže by byl někdo od nás na soudě. Dále pak kdyby se někteří lidé zle pohádali, může rychtář ty lidi smířit, avšak nejdříve má ty spory předložit našemu úředníkovi v Náchodě; ale kdyby si to poddaní přáli, může ty lidi s vědomím již zmíněného našeho úředníka a s jeho souhlasem smířit. Také za provinění odsouzená konšely má dostat rychtář téže vsi vždy třetí halěr. Rovněž ten, komu by rychtář odebral v rozepři nějakou zbraň, má ji od něho vykoupit v groších.

Dále rychtář téže vsi má si vařit doma pivo třikrát za rok podle libosti, bez zábrany a překážek. Též na den svatého Jana Křtitele a na posvícení může si pivo dovézt odkud mu je libo, též bez překážky. Tentýž rychtář také kromě trojího vaření piva doma a dvojího dovezení během roku odkud by mu bylo libo, to jest na svatého Jana a na posvícení, nemá odjinud odebírat pivo než v Úpici a konšelům téže vsi i (všem) jiným má dát poctivou úpickou míru.

Rychtář má také chovat obecního býka, z jeho krmiva nemá sypat pro sebe, a kdyby ten býk někomu vešel do obilí a způsobil škodu, má jej bez ublížení vyhnat, jako by byl jeho vlastní. Také kance a berana má chovat, a kdyby je choval pro obecní potřebu, nemá si sypat z krmení určeného pro ně.

Rychtář také nemá být nikým na panství souzen, nýbrž má stanout před námi, svým pánem, nebo naším úředníkem v Náchodě - a tomu, kdo by ho z něčeho obvinil, se náležitě ospravedlnit.

Svolujeme také, aby shora psaný rychtář mohl a jeho dědici i nástupci mohli tu svrchu psanou rychtu ve Rtyni prodat, zastavit nebo směnit podle stejného práva, jak se výše uvádí, bez zábrany naší, našich dědiců i nástupců, a to člověku, jenž by nám vyhovoval. Na upevnění a pro lepší jistotu toho všeho, co se v tomto listu píše, přikázali jsme vědomě přivěsit

naši vlastní pečeť k tomuto listu, jenž byl dán a psán roku tisícího čtyřstého padesátého šestého po narození Syna božího, ve čtvrtek na svatého Martina.



Socha Krále Davida, zhotovena Matyášem Bernardem Braunem
na počest Davida Antonína Nývltů v Rtyni
(zdroj stránky farnosti v Rtyni)



Socha „ Rebela “
k cti památky Antonína Nývltta
Rtyně v Podkrkonoší

Dodatkami doplnil :



Bc. Stanislav Macák DiS.art
Beňadická 14
851 06 Bratislava
Slovensko – Evropská Unie

Copyright: František Fortin, Stanislav Macák, 2015